INESJOURNAL
ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Yıl: 6, Sayı: 19, Mart 2019, s. 77-101

Naciye KAYA[1], Yavuz ERİŞEN[2], Mehmet GÜROL[3]

MEB 2013 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ETNOPEDAGOJİK AÇIDAN İNCELENMESİ VE UYGULAMALARA YANSIMALARI

Özet

Bu araştırmanın amacı MEB okul öncesi eğitim programının etnopedagojik açıdan inceleyerek, uygulamalarına yansımalarını ortaya koymaktır. Araştırma nitel desende doküman incelemesi ve görüşme ile gerçekleştirilmiştir. MEB okul öncesi eğitim programı uzman görüşü alınarak oluşturulan veri seti doğrultusunda, 10 okul öncesi eğitimi öğretmeni ile yapılan görüşmeler, araştırmacılar ve alan uzmanı ile birlikte içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Yapılan içeriklerin analizleri karşılaştırılmış %92 oranında geçerliliği saptanmıştır. Araştırmada MEB okul öncesi eğitim programının giriş, kazanımlar, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme boyutuyla incelenmesi gerçekleştirilmiş; etnopedagojik öğelere yer verme durumunun yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin programda olmadığı halde; programın esnek yönünü kullanarak etnopedagoji ile ilgili öğeleri içeren etkinlikler gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin etnopedagoji ile ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlayacak eğitimler düzenlenmesi, öğretmen eğitimine lisans dersi olarak eklenmesi, okul öncesi eğitim programında etnopedagojik öğelerin artırılması, etnopedagoji ile ilgili farklı araştırmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etnopedagoji, Okul Öncesi Eğitim, Program

ASSESSMENT OF MONE 2013 PRESCHOOL CURRICULUM IN TERMS OF ETHNO-PEDAGOGY AND REFLECTIONS ON PRACTICE

Abstract The aim of this study is to examine the MONE Preschool Curriculum in terms of ethno-pedagogy and reveal its reflections on practice. The study was carried out by document analysis in qualitative pattern and by interview. MONE Preschool Curriculum was analyzed by content analysis method and interviews with 10 pre-school teachers with the field specialist in line with the data set created based on expert opinion. Analyses of both contents were compared, and 92% validity was determined. In this study, MONE Preschool Curriculum is examined in terms of introduction, gains, learning process and evaluation, therefore ethno-pedagogical elements were found to be inadequate. Although pre-school education teachers are not in the program, it was concluded that they used the flexible aspect of the program to carry out activities involving ethno-pedagogy. Based on the results of this study, several recommendations have been made such as ensuring that pre-school teachers have knowledge about ethno-pedagogy, organizing seminars in this direction, adding an undergraduate lesson under the name of ethno-pedagogy, planning new researches to examine child rearing elements of Turkish family structure on the basis of ethno-pedagogy, including ethno-pedagogical elements in pre-school curriculum, and making arrangements reflected in preschool education environments.

Key Words: ethno-pedagogy,preschool education,curriculum

[1] Doktora Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, naciyesaltikalp35@hotmail.com
[2] Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
[3] Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

GİRİŞ

Bir ülkenin geleceği için en önemli ögelerden birini teşkil eden çocuklar, kalkınma ve gelişmenin itici gücünü oluşturacaklardır. Ülke ve toplum geleceği adına bu denli öneme sahip olan çocukların, toplum içerisinde ruhsal, fiziksel ve de duygusal durumlarını incelemek için pedagoji bilimi doğmuştur. 20.yy ikinci yarısında ise; çağdaş eğitim–öğretim alanında ve çocuk yetiştirmede yapılan bilimsel olarak tasarlanmış çalışmalar, elde edilen sonuçların uygulanması ile pedagojinin içerisinde yeni bir disiplin olarak Etnopedagoji ortaya çıkmıştır (Tufekcic,2009).

Etnopedagoji kavramı bir disiplin olarak ortaya çıkmadan önce de halk eğitimini araştıran birçok çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışmaların ilk ortaya çıkışı çocuk eğitimi alanında olmuştur. Fakat bu çalışmalarda çocuk eğitimi daha çok folklorik ve etnografik açıdan ele alınmıştır. Etnopedagoji ise kültürü ve halk bilimini eğitim açısından kapsamlı olarak araştırmayı amaçlamaktadır (Hamzaj,2017).

Bir disiplin dalı olarak Etnopedagoji terimi ilk kez 1974 yılında Genadij Nikandroviç Volkov tarafından kullanılmıştır. Etnopedagogika (1974) adlı eserinde etnopedagojiyi, bir bütün halinde halkın tarihi ve doğal, gündelik, gayri resmi, ders dışı, geleneksel eğitimi olarak savunmuştur (Tufekcic,2012). Ona göre bu disiplin, halkların yetişmesini, onun pedagojik bakış açısını, günlük yaşam biçiminin pedagojisini, aile pedagojisini, soyunu, kabileleri ve milletleri araştıran bir bilim dalıdır (Alimbekov, 2007).

Volkov'un Etnopedagogika (1974) adlı eseri yayımlanmadan önce, 1968 yılında Amerikalı Antropolog Henry G. Burger tarafından Amerika Birleşik Devletlerinde 'Ethno-Pedagogy: A Manual İn Cultural Sensitivity, With Tehniques For İmproving Cross-Cultural Teaching By Fitting Ethnic Paterns' adında kılavuz kitabı yayımlanmıştır. Burger bu kılavuzda, etnopedagoji terimini, egemen (Amerikan kültürü gibi) ve azınlık kültürlerinde rastlanan (İspanyol kültürü gibi) kültürlerarası eğitimlerde, öğretim tekniklerini tanımlamak için kullanmıştır (Tufekcic,2009).

Burger, ethnopedagoji teriminin açıklamasında bu ifadenin iki dilsel birimden oluştuğunu belirtmektedir. Bu iki kelime: etno - kültürlerarası ve kültür ve pedagoji- sanat, bilim ve eğitim ve öğretmenlik mesleği ifadelerini taşımaktadır. Bu esas üzerine Burger, etnopedagojiyi kültürlerarası bir çalışma etkinliği olarak ifade etmektedir (Burger, 1968). Burdan hareketle Burger'in etnopedagojiden bilimsel pedagoji olarak bahsetmediğini, her şeyden önce, etnopedagoji teriminin Amerikan okullarındaki azınlık öğrenci gruplarına önem vererek kültürler arası başarılı öğretim tekniğini ifade ettiği görülmektedir (Tufekcic,2012).

Zaydullina (2015), etnopedagojiyi , "genel pedagojinin doğal bir alt ürünü'' olarak nitelendirmiş, halkların değer verdiği bilgi, yetenek, beceri ve kişilik özelliklerinin yeniden oluşturulmasını amaçladığını belirtmiştir. Hamzaj(2017) etnopedagoji ile ilgili yapılan tanımlardan hareketle etnopedagojinin "halk eğitimi sistemi" kavramını ifade etmesinin yanı sıra halk eğitimini araştıran, sistemleştiren ve günümüze ulaştıran bir bilim dalı olduğunu vurgulamaktadır.

Tufekcic (2012), etnopedagojiye kaynak olan konuları şöyle sıralamıştır:

1.Halk pedagojisinin temel kategorileri (eğitim, öz bakım, yeniden eğitim, yaşlanma, çocuk bakımı, öğretme, öğrenme, alışkanlık)

2. Çocuk yetiştirme konusu olarak çocuklar ve gençler (kendi çocuğu, yetimleri, evlat edinen ebeveynler, akranlar, büyük erkek ve kız kardeşler, arkadaşlar, başkalarının çocukları)

3. Eğitim işlevleri (işe hazırlık, ahlaki oluşum, akıl gelişimi, sağlık bakımı, gelişme, estetik ilkeler)

4. Eğitim faktörleri (çevre, oyun, toplum, konuşma / dil, iş, din)

5.Yetiştirme yöntemleri (mahkûmiyet, örnekler, komutlar, açıklamalar, Alışkanlıklar ve egzersizler, yeminler, dilekçeler, tavsiye, onay, imalar, ceza, halk inançları, vaatler, pişmanlık, yasak, öfke)

6. Eğitim araçları (atasözleri, bulmacalar, e-postalar, sayıcılar, benzetmeler, hikâyeler, destanlar, masallar, efsaneler, dersler, mitler, şiirler, yerel dersler)

7. Mesleki yetiştirme (işyerinde çocukların ve gençlerin eğitimi)

Etnopedagojinin böylesine güçlü ve sağlam bilgi birikimlerini kaynak olarak ele alması, günümüzde eğitimin daha etkili bir şekilde gerçekleşebilmesi için oldukça önemlidir (Hamzaj, 2017). Bu bağlamda etnopedagojinin eğitim alanı ile ilişkisini ortaya koyan ve etnopedagojinin eğitim alanındaki önemini vurgulayan araştırmalar mevcuttur (Derlicki,2010, Malsagova&Lezina,2014, Kozhakhmetova ve diğerleri 2015, Abdurahmanova 2016, Hamzaj,2017). Ayrıca etnopedagoji alanı ve eğitimle ilgili çalışmaların Tüfefcic (2009,2010,2012) ve Alimbekov (2007,2008, 2009, 2015) tarafından yoğun olarak yapıldığı görülmüştür.

Etnopedagojik açıdan okul öncesi döneme bakıldığında çocuklara eğitim yolu ile toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve politik yapısını oluşturan özelliklerin kazandırılabildiği aşikârdır. Nitelikli, sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip bireylerin yetiştirilmesi için, eğitime küçük yaşlarda başlamanın gerekliliği bir gerçektir. Araştırmalar, okul öncesi eğitim alan çocukların ileriki yıllarda okul yaşamındaki başarısının yaşıtlarından farklı olduğunu ortaya koymuştur (Sevinç, 2003). Bu dönemde öğrenilenler birikimler çocuğun gelecekteki öğrenmeleri için çerçeve oluşturacaktır (Senemoğlu, 2011).

Küreselleşen dünyada bazı toplumların kültürleri ve tarihi değerleri zaman içinde asimile olmaktadır. Bu durum, bireyi kendi kültüründen uzaklaştırmaktadır. Çocuğun kültürünün özelliklerini tanıması, onu kültürüne yabancılaşmaktan uzaklaştıracaktır (Keskin&Kırtel,2016). İşte bu nokta da eğitim bilimine sağladığı katkıların yanı sıra genç nesillerin içerisinde yaşadıkları toplumun veya halkın kültürel mirasını öğrenmeleri için gerekli ortamı da hazırlayan Etnopedagoji devreye girmektedir. Bu amacın sağlanabilmesi için öncelikle eğitim programlarının etnopedagojik yönden geliştirilmesi gerekmektedir (Hamzaj,2017).

Ülkemizde Okul Öncesi Eğitim programının etnopedagojik yönü ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamış olup; çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı; 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nı etnopedagojik öğeler açısından inceleyerek, okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin uygulamalarında etnopedagojik öğelere ne şekilde yer verdiklerini ortaya koymaktır. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Etnopedagojik öğelere, MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında ne kadar yer verilmiştir?

MEB 2013 Okul Öncesi Eğitimi Programının;
1.1. giriş kısmında,
1.2. kazanım ve göstergelerinde,
1.3. uygulama sürecinde,

1.4. değerlendirme sürecinde,
etnopedagojik öğelere yer verilme durumu nedir?

2. Okul öncesi öğretmenlerinin; okul öncesi eğitim uygulamaların da etnopedagojik öğelere yer verme durumu nedir?

Okul öncesi Öğretmenlerinin okul öncesi eğitim uygulamalarında;
2.1. yer verdikleri temalar,
2.2. yöntem ve teknikler,
2.3. etkinlikler,
2.4. araç-gereçler,
2.5. değerlendirme,
açısından etnopedagojik öğelere yer verilme durumu nedir?

3. Okul öncesi öğretmenlerinin; etnopedagojik öğelerin okul öncesi eğitim programında yer verilme durumuna ilişkin görüşleri nedir? Okul öncesi öğretmenlerinin;

3.1. Etnopedagojik öğelerin, okul öncesi eğitim uygulamalarında kullanımına ilişkin görüşleri nedir?

3.2. etnopedagojik öğelerin okul öncesi eğitim uygulamalarında kullanımıyla ilgili karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleri nedir?

3.3. etnopedagojik öğelerin okul öncesi eğitim uygulamalarında kullanımıyla ilgili karşılaşılan sorunların çözümüne ilişkin önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, verilerin toplanması, katılımcılar ve verilerin analizi konularında bilgiler sunulmuştur.

Araştırmanın Modeli

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nı etnopedagojik öğeler açısından inceleyerek, okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin uygulamalarında etnopedagojik öğelere ne şekilde yer verdiklerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada, doküman incelemesi ile birlikte öğretmen görüşlerine dayanan, var olan ve olması gereken durumun belirlenmesi için durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, tek bir kişinin, bir ortamın, tek bir tür dokümanın ve olayın ayrıntılı olarak incelenmesidir (Kazak, 2001).

Veri Toplama Araçları

Öncelikle araştırmacılar tarafından okul öncesi programının giriş, kazanımlar, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarının etnopedagojik öğeler açısından incelenmesi için bir kontrol listesi hazırlanmıştır. Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin uygulamalarında etnopedagojik öğelere yer verme durumu ve bu durumla ilgili sorunları meydana çıkarmak için uzman görüşü alınarak görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form ile okul öncesi eğitim uygulamalarında; yer verdikleri milli değerler, okul öncesi eğitim geleneksel çocuk oyunları, folklorik oyunlar, kullandıkları geleneksel oyuncaklar, etnopedagojik öğeleri kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler, etnopedagojik öğelerinin nasıl değerlendirdikleri, etnopedagojik öğelerin kazandırılmasında karşılaştıkları güçlükler etnopedagojik öğelerin kazandırılmasında güçlüklere çözüm önerileri sorgulanmaya çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmacılar tarafından hazırlanan kontrol listesi aracılığı ile okul öncesi programının giriş, kazanımlar, eğitim durumları ve değerlendirme boyutları etnopedagojik öğeler açısından incelenmiştir. Elektronik ortamda kelime işlemci programı yardımıyla etnopedagojik öğelerin yer aldığı bir tablo oluşturulmuştur. Programın ögeleri başlıklar olarak ele alınmış, başlıkları için ayrı birer tablo doldurulmuştur. Kontrol listesindeki ilgili yerlere programdan doğrudan alıntılar yaparak veri seti oluşturulmuştur.

Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin uygulamalarında etnopedagojik öğelere yer verme durumu ve bu durumla ilgili sorunları meydana çıkarmak için oluşturulan görüşme formu doğrultusunda 10 okul öncesi eğitimi öğretmeni ile yüz yüze görüşülmüştür. Görüşmeler ses kaydı alınıp, daha sonra verilen yanıtlar doğrultusunda bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Katılımcılar

Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo-1 de sunulmuştur.

Tablo-1 Katılımcı Bilgileri

Katılımcı No	CİNSİYET	MESLEKİ KIDEM	EĞİTİM DURUMU
Ö1	Kadın	3 yıl	Ön lisans
Ö2	Kadın	2 yıl	Önlisans
Ö3	Kadın	5 yıl	Lisans
Ö4	Kadın	10 yıl	Lisans
Ö5	Kadın	11 yıl	Y.lisans
Ö6	Erkek	6 yıl	Lisans
Ö7	Erkek	8 yıl	Lisans
Ö8	Erkek	4 yıl	Lisans
Ö9	Erkek	7 yıl	Y.lisans
Ö10	Erkek	16 yıl	Lisans

Hazırlanan görüşme formu doğrultusunda, araştırmaya katılan okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin 5'i kadın 5'i erkektir**.** Katılımcıların meslekteki kıdem durumu olarak da 4'ü 0-5 yıl, 4'ü 6-10 yıl, 2' si de 10 yıl üzeri kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Katılımcılara ilişkin eğitim durumları 2'si önlisans, 6'sı lisans,2'si yüksek lisans mezunudur.

Verilerin Analizi

Görüşme aracılığıyla elde edilen veriler, nitel veri analiz tekniklerinden içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz aşamasında uzman görüşüne başvurulmuş, öncelikle ham veriler, daha sonra da kodlanan ve oluşturulan tematik veriler konuya hakim farklı bir uzman ile birlikte gözden geçirilerek kodlar ve temalar yeniden düzenlenmiş ve böylece geçerlik sağlanmaya çalışılmıştır.

Aynı şekilde program da oluşturulan kontrol listesi ve veri setleri doğrultusunda içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analizler etnopedagoji temelinde dil, tarih, karakter, gelenek-görenek, el sanatları, oyuncaklar, oyunlar, kıyafetler baz alınarak yapılmıştır. Bu süreçte de uzman görüşüne başvurulmuş, veri setine alınan öğelerin içerikleri birlikte gözden geçirilerek yeniden düzenlenmiştir.

Araştırmacılar analizlerini alan uzmanının analizleri ile karşılaştırarak güvenirlik çalışmasını yapmış ve görüş birliğine ulaşmaya çalışmıştır. Araştırmanın güvenirlik hesaplaması için güvenirlik formülü [Güvenirlik = Görüş Birliği/ (Görüş Birliği +Görüş

Ayrılığı)] kullanılmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Hesaplamanın sonunda araştırmanın güvenirliği % 92 olarak hesaplanmıştırtır.

BULGULAR

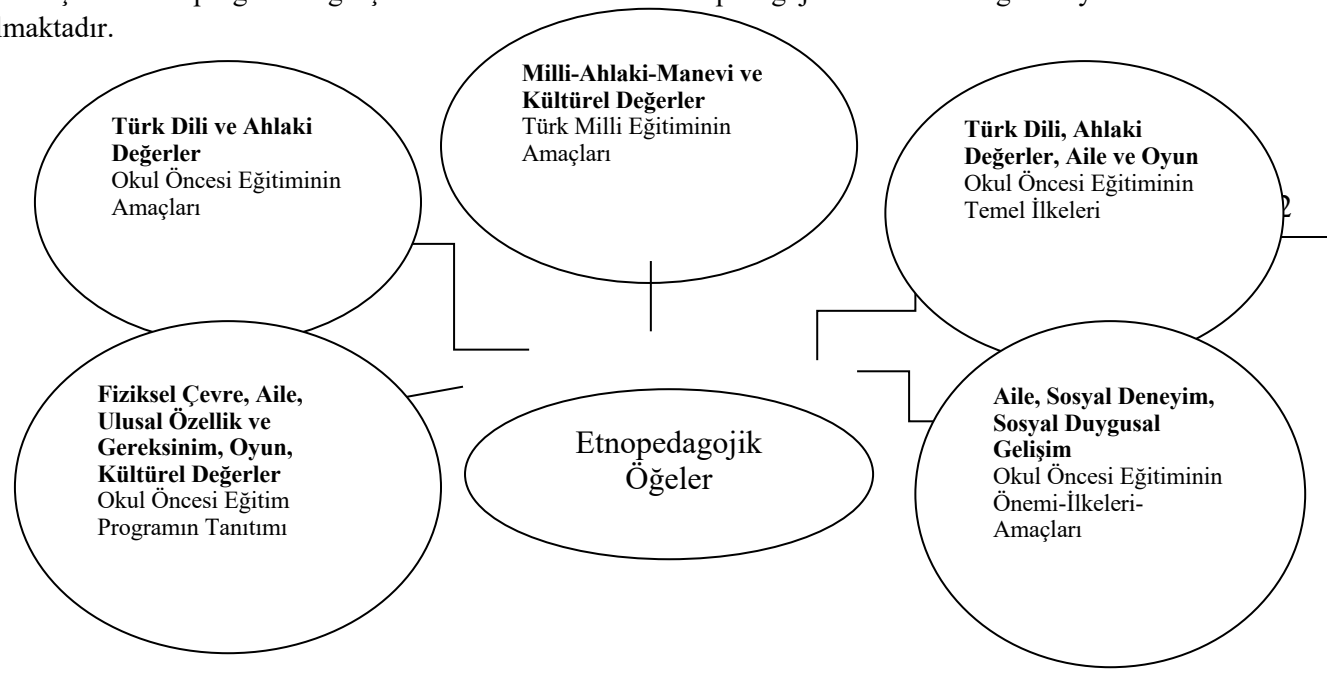
Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın amaç ve alt amaçlarındaki sorulara yönelik elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Okul öncesi programının ögelerinde etnopedagojik öğelere ne şekilde yer verildiği ve öğretmenlerinin yer verdikleri uygulamalar çeşitli tablolar ve doğrudan alıntılarla sunulmuştur.

Okul Öncesi Eğitim Programında Etnopedadojik Öğelere Yer Verilme Durumuna İlişkin Bulgular

Okul Öncesi Eğitim Programı Giriş Bölümü'nde Etnopedadojik Öğelere İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında, okul öncesi eğitim programı'nda "Millî Eğitimin ve Okul Öncesi Eğitiminin Amaçları, Okul Öncesi Eğitiminin Temel İlkeleri ve Önemi, Öğretmenlerin ve Ailenin, Okul Öncesi Eğitimi Programının Tanıtımı ve Gelişim Özellikleri" başlıkları ile verilen bölümler "Giriş Bölümü" olarak ele alınmıştır.

Şekil-1 de programın giriş bölümünde belirlenen etnopedagojik ifadelerin dağılımı yer almaktadır.

Şekil- 1. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı Giriş Bölümünde Etnopedagojik İfadelerin Dağılımı

Tablo -2 'de 2013 Okul öncesi eğitim programı giriş bölümünde etnopedagojik öğelerin başlıklara göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo -2 de 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı Giriş Bölümünde Etnopedagojik Öğelerin Başlıklara Göre Dağılımı

	Giriş Bölümü	f
Türk Dili	Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	1
	Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	1
Milli	Türk Milli Eğitiminin Amaçları	4
Manevi Ahlaki Kültürel Değerler	Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	1
	Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	2
	Okul Öncesi Eğitim Programının Tanıtımı	2
Aile	Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	2
	Okul Öncesi Eğitim Programının Tanıtımı	2
	Okul Öncesi Eğitimin Önemi	3
Oyun	Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	1
	Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	1
	Okul Öncesi Eğitim Programının Tanıtımı	2
Ulusal Özellik Ve Gereksinim	Okul Öncesi Eğitim Programının Tanıtımı	1
Sosyal Duygusal Gelişim	Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	2
	Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	6
	Okul Öncesi Eğitim Programının Tanıtımı	1

Türk Dili ile ilgili, okul öncesi eğitim programının amaç ve ilkelerinde 2 ifade bulunmaktadır.*''Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak*'' programın amaçları arasında yer alan bir ifadedir.

Milli, manevi, kültürel ahlaki değerler konusunda programın giriş kısmında amaç, temel ilkeleri tanıtımı ve Türk Milli Eğitiminin amaçları dahil olmak üzere 9 ifade yer almaktadır. Türk Milli Eğitiminin amaçları içerisinde ''*Atatürk İnkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,* ifadesi yer almaktadır. Ayrıca okul öncesi eğitim ilkelerinde; ''*Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları geliştirilmelidir.'* şeklinde yer alan ifade değerler eğitimine vurgu yapmaktadır. Bu ilkenin program tanıtım bölümünde *''Çocukların yaşadıkları toplumun değerlerini tanımaları, kültürel ve evrensel değerleri benimsemeleri onların sorumluluk bilincine sahip bireyler olarak yetişmeleri açısından önemlidir''* ifadesi ile desteklendiği görülmektedir.

Aile ile ilgili olarak okul öncesi eğitim programının giriş kısmında; programın tanıtımı, amaçları, genel ilkeleri ve önemi dâhil olmak üzere 9 ifadeye yer verilmiştir. Bu kısımda ''*Aile*

eğitimi ve katılımı, okul ve ev arasındaki devamlılığı destekleyerek kazanılan bilgi, beceri ve tutumların kalıcılığını sağladığı'' yönünde ifadelere yer verirken okul öncesi döneminin önemi konusundaki bölümde *''Ailenin Önemi''* konusunda alt başlık bulunmaktadır. Bu başlık altında ''*Aile; çocuğun gelişimini, toplumsal uyumunu ve başarısını etkileyen en önemli etkenlerden biridir. Anne-babalar çocuklarını yetiştirmek için ciddi zaman, emek ve enerji harcarlar. Özellikle ömrünün ilk yıllarında çocuğun yaşamasında ve gelişiminde anne-baba kadar önemli olan başka bir etken söz konusu değildir''* diyerek ailenin çocuk yetiştirmesindeki önemine dikkat çekilmektedir.

Oyun kavramı ile ilgili okul öncesi eğitim programının giriş kısmında ilkeleri ve tanıtımında 3 ifadeye yer verildiği görülmektedir. İlkelerinde yer verilen ifade ''*Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Bütün etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir''* şeklindedir. Ayrıca program tanıtımında *''Çocuk oyun aracılığıyla öğrenir, kendini ve içinde yaşadığı dünyayı oyunla tanır*'' şeklinde oyun temelli öğrenmeye dikkat çeken ifadenin yer alması ilkelerde bulunan ifadeyi destekler niteliktedir.

Ulusal özellik ve gereksinim ile ilgili, programın eklektik olduğu belirtilerek ''*21. yüzyılın gereksinim duyduğu bireyi yetiştirmek, ulusal özellik ve gereksinimleri karşılamak amacıyla farklı öğrenme kuram ve modellerindeki çocuk merkezli uygulamalardan yararlanılarak bir senteze ulaşılmıştır''* ifadesi kullanılmıştır.

Çocukların sosyal ve duygusal gelişimine yönelik programın giriş kısmında programın amaç, ilke ve tanıtımında 9 ifade kullanılmıştır. ''*Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir''* ilkesi, *Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak''* amacı ile örtüşürken; ''*farklı özellikleri olan bireylerle uyum içinde bir arada yaşamaya dair deneyimler kazanılması*'' maddesi ile desteklendiği görülmektedir.

Okul Öncesi Eğitim Programı Gelişim Alanına Göre Yer Alan Kazanımlarda Etnopedadojik Öğelere İlişkin Bulgular

Bulguların bu bölümünde, MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda "Kazanımlar ve Göstergeleri" başlığında verilmiş olan kazanımlar gelişim alanlarına dikkat edilerek ele alınmıştır.

Tablo-3'te programda yer alan kazanımların gelişim alanlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo-3 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında Kazanımların Gelişim Alanlarına Göre Dağılımı

Gelişim Alanı	Kazanım Sayısı	%
Bilişsel Gelişim	21	33,33
Sosyal ve Duygusal Gelişim	17	26,98
Dil Gelişimi	12	19,05
ÖzBakım Becerileri	8	12,70
Motor Gelişim	5	7,94
Toplam	63	100

Tablo 3'te 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan kazanımların gelişim alanlarına göre dağılımları belirtilmiştir. 63 kazanımın 5'inin motor gelişimi, 8'inin öz bakım, 12'sinin dil, 17'sinin sosyal ve duygusal gelişim ve 21'inin bilişsel gelişimle ilgili olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo-4'te 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan kazanımların gelişim alanlarına göre etnopedagojik unsurlara yer verme durumları belirtilmiştir.

Tablo-4 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Kazanımların Gelişim Alanlarına Göre Etnopedagojik Unsurlara Yer Verme Durumu

	Etnopedagojik Unsurlar					
Gelişim Alanları	Türk Dili	Değerler	Aile	Türk Tarihi	Türk Coğrafyası	Türk Kültürü
Bilişsel Gelişim		*		*		*
Sosyal ve Duygusal Gelişim		*	*	*		*
Dil Gelişimi	*	*				*
Öz Bakım Becerileri		*				*
Motor Gelişim		*				

Etnopedogojik unsurlarından Türk Dili'ne yönelik Dil Gelişim alanında, değerlere yönelik tüm gelişim alanlarında, aile; Sosyal Duygusal Gelişim alanında, Türk tarihine Bilişsel Gelişim ve Sosyal Duygusal Gelişim alanında, Türk kültürüne yönelik ise Bilişsel, Sosyal-Duygusal, Dil, Özbakım Becerileri alanlarında yer verildiği görülmektedir. Türk Coğrafyasına ilişkin herhangi bir gelişim alanında yer verilmemiştir. Tablo- 5'te ise 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında Etnopedagojik unsurların yer aldığı kazanım sayıları verilmiştir.

Tablo-5 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında Etnopedagojik Unsurların Yer Aldığı Kazanım Sayıları

	Etnopedagojik Unsurların Yer Aldığı Kazanım Sayıları					
Gelişim Alanları	Türk Dili	Değerler	Aile	Türk Tarihi	Türk Coğrafyası	Türk Kültürü
Bilişsel Gelişim				1		1
Sosyal ve Duygusal Gelişim		17	1	1		5
Dil Gelişimi	12					1
Öz Bakım Becerileri		2				2
Motor Gelişim						

Etnopedagojik unsurlarından değerler eğitimine yönelik sosyal-duygusal alanda 17 kazanım ve öz bakım becerilerinde 2 kazanım ,Türk Diline yönelik 12 kazanım, Aile ilgili 1, Türk Tarihi ile ilgili 2 kazanım, Türk kültürüne yönelik ise 9 kazanım bulunurken, Türkiye ve Türk coğrafyasına ilişkin herhangi bir kazanım bulunmamaktadır.

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı Etnopedagojik unsurların yer aldığı kazanım örnekleri aşağıda sunulmuştur:

Türk Dili ile ilgili Dil Gelişimi alanında; ‘‘*Kazanım 9. Ses bilgisi farkındalığı gösterir. (Göstergeleri: Sözcüklerin başlangıç seslerini söyler. Sözcüklerin sonunda yer alan sesleri söyler. Aynı sesle başlayan sözcükler üretir. Aynı sesle biten sözcükler üretir. Şiir, öykü ve tekerlemedeki uyağı söyler. Söylenen sözcükle uyaklı başka sözcük söyler)’’*

Değerler İle ilgili Sosyal Duygusal Gelişim alanında; ‘‘*Kazanım 10. Sorumluluklarını yerine getirir.(Göstergeleri: Sorumluluk almaya istekli olduğunu gösterir. Üstlendiği sorumluluğu yerine getirir. Sorumluluklar yerine getirilmediğinde olası sonuçları söyler)’’*

Aile ile ilgili Sosyal Duygusal Gelişim alanında ‘‘*Kazanım 2. Ailesiyle ilgili özellikleri tanıtır.* (*Göstergeleri: Anne ve babasının adını, soyadını, mesleğini vb. söyler. Anne ve babasının saç rengi, boyu, göz rengi gibi fiziksel özelliklerini söyler. Teyze ve amca gibi yakın akrabalarının isimlerini söyler. Telefon numarasını söyler. Evinin adresini söyler*)

Türk tarihi ile ilgili Bilişsel Alanda; ‘‘*Kazanım 21. Atatürk’ü tanır ve Türk toplumu için önemini açıklar. (Göstergeleri: Atatürk’ün hayatıyla ilgili belli başlı olguları söyler. Atatürk’ün kişisel özelliklerini söyler. Atatürk’ün değerli bir insan olduğunu söyler. Atatürk’ün getirdiği yenilikleri söyler. Atatürk’ün getirdiği yeniliklerin önemini söyler)’’*

Türk kültürüne ilişkin Sosyal Duygusal gelişim alanında; *“Kazanım 9. Farklı kültürel özellikleri açıklar. (Göstergeleri: Kendi ülkesinin kültürüne ait özellikleri söyler. Kendi ülkesinin kültürü ile diğer kültürlerin benzer ve farklı özelliklerini söyler. Farklı ülkelerin kendine özgü kültürel özellikleri olduğunu söyler)*

Okul Öncesi Eğitim Programı’nda Yer Alan Öğretme-Öğrenme Sürecinde Yer Verilen Etnopedagojik Öğelere Yönelik Bulgular

Bulguların bu bölümünde, 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı’nda “Okul Öncesi Eğitiminin Planlanması ve Uygulanması” başlığı altında yer alan “Etkinlik Çeşitleri ve Açıklamaları, Aylık Eğitim Planı ve Günlük Eğitim Akışı” alt başlıkları etnopedagojik öğeler açısından incelenmiştir.

Tablo-6’da öğrenme sürecinde yer verilen etkinlik çeşitlerinde ve öğrenme merkezlerinde etnopedagojik öğelere yer verilme durumu belirtilmiştir.

Tablo -6 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı Etkinlik Çeşidi ve Öğrenme Merkezlerinde Etnopedagojik Öğelere Yer Verilme Durumu

Öğrenme Süreci		Öğrenme Merkezi
Türk Dili	Türkçe Dil Etkinliği Okuma Yazmaya Hazırlık	Kitap Kukla Drama
Değerler	Türkçe Dil/Drama/Müzik/Fen/Alan Gezisi/Hareket Etkinliği/Oyun/Sanat Etkinliği/Matematik Etkinliği	Tüm Merkezler

Aile	Aylık Eğitim Planı-Ev ziyaretleri-Aile Katılımı	Kitap Drama Kukla
Türk Tarihi	Türkçe Dil Etkinliği Alan Gezileri	Kitap Atatürk Köşesi
Türk Coğrafyası	Alan Gezileri Fen Etkinliği	Fen Kitap
Türk Kültürü	Drama Oyun Alan gezileri Müzik Hareket Etkinliği Sanat Etkinliği	Drama Müzik Evcilik Kukla Sanat

Tablo-6 'ya göre; 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında Türk Dili; Türkçe dil etkinliği, okuma yazmaya hazırlık, aile; aile katılım etkinlikleri ve ev ziyaretleri, Türk tarihi ile ilgili, Türkçe dil etkinliği, alan gezisi, Türk coğrafyası; alan gezisi, fen etkinliği, Türk kültürü; drama, oyun, hareket etkinliği, alan gezisi, sanat etkinliklerinde, değerler eğitimine ise tüm etkinliklerde yer verildiği görülmektedir.

2013 Okul öncesi Eğitim Programında Türk Dili ile ilgili çalışmalara Türkçe dil ve okuma yazmaya hazırlık etkinliklerinde yer verildiği şu şekilde belirtilmiştir:

''*Türkçe etkinliği çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlama sözcük dağarcıklarını geliştirmek ve iletişim becerilerini artırmak için planlanan etkinliklerdir''Örnek etkinlikler: Tekerleme söyleme, parmak oyunu oynama, şiir okuma, bilmece sorma, sohbet etme, resimli kitap okuma, etkileşimli ve paylaşımlı okuma, öykü anlatma, taklit oyunları, dramatizasyon (canlandırma), öykü tamamlama, başka öykü oluşturma, öyküyü tekrar anlatma, bir öyküyü resimlendirme ve resimlerden yeni bir öykü oluşturma gibi etkinliklerdir''*

2013 Okul Öncesi Eğitim Programında etkinliklerde değerler eğitimine yer verilmesine ilişkin;

''Programda değerler eğitimi ayrı bir alan olarak ele alınmamış, ancak kazanım ve göstergelerde bütüncül bir şekilde vurgulanmıştır'' ifadesi yer almaktadır.

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı öğrenme sürecinde Türk kültürüne yönelik müzik etkinliklerinde ''*Bu etkinlikler, doğru ve nitelikli müzik dinleme, söyleme ve çalma alışkanlıklarını çocuğa kazandırmanın yanı sıra, yerel, ulusal ve evrensel çocuk müziğini tanımasını da destekler''* ifadesi yer alırken*;* hareket etkinliğinde; geleneksel*/yöresel çocuk oyunlarının, açık havada oynanan sokak oyunlarının da hareket etkinlikleri kapsamına dâhil edilmesi etkinlikleri çeşitlendirecektir''* alan gezilerinde *Çocukların ilgisini çekecek, yöresel, kültürel, mesleki ve güncel önem taşıyan her mekân çocuk için doğal öğrenme alanıdır. İçinde bulunulan yöredeki tarihî bir yer, müze, bir ressamın sanat atölyesi, matbaa, tarla, bahçe, park ve herhangi bir materyalin, araç veya gerecin üretim atölyesi gibi mekânlara alan gezileri düzenlenebilir*'' İfadesi yer almaktadır.

Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Yer Alan Değerlendirme Sürecinde Yer Verilen Etnopedagojik Öğelere Yönelik Bulgular

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda "Okul Öncesi Eğitiminin Değerlendirilmesi" başlığı altında yer alan "Çocukların Değerlendirilmesi, Programın Değerlendirilmesi ve Öğretmenin Kendini Değerlendirmesi" alt başlıkları etnopedagojik öğeler açısından incelenmiştir.

Çocukların değerlendirilmesi; gelişim gözlem formu ve bu forma dayalı olarak oluşturulan gelişim raporu ile gerçekleşmektedir. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda ''*Çocuğun bütün gelişim alanlarını kapsayan bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarının genel bir biçimde özetlenmesi ise, "Gelişim Gözlem Formu"na dayalı olarak dönem sonlarında olmak üzere yılda iki kez hazırlanacak olan "Gelişim Raporu" ile gerçekleştirilecektir''* şeklinde ifade edilmiştir. Bu yönde çocuğun değerlendirilmesi ele alınan kazanım ve süreç içerindeki etkinlikleri kapsayacağı için beceri,tutum ve alışkanlık ayrıca bilgi boyutuyla etnopedagojik öğeleri de kapsayacaktır.

Programın değerlendirilmesinde; 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nın değerlendirilmesinde günlük değerlendirmelerin temel alındığı görülmektedir. Günlük değerlendirmelerde de günlük akış sonrası betimleyici, duyuşşal, kazanımlara yönelik, yaşamla ilişkilendirme soruları sorulabileceği belirtilmiştir. Oynadığımız oyunun kuralları nelerdi? Oyun oynarken hangi araç-gereçleri kullandık? Yöresel bir müziği dinlerken neler hissettik? Gibi sorular etnopedagojik öğeleri içeren sorulardır.

Öğretmenin Kendini Değerlendirmesi; 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda *Öğretmenlerin programa ve çocuklara ilişkin değerlendirmelerden elde edilen verileri dikkatle analiz etmeleri, kendi ilgi, yetenek ve yönelişlerini belirlemeleri ve kişilik özelliklerini gözden geçirerek kendilerini değerlendirmeleri beklenmektedir. Bu değerlendirme sonucunda öğretmen,farklı alanlardaki yeterlik düzeyine göre kendini geliştirebilmek için çaba harcamalı, kaynaklara ulaşmalı, bunun için okul yönetiminden de rehberlik ve destek istemeleri* gerektiği vurgulanmıştır. Bu süreçte öğretmen kendisini 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer alan Türk Milli Eğitiminin amaçları, okul öncesi eğitimin amaçları, ilkeleri, kazanımlar, uygulama süreci ve değerlendirme boyutuyla ele alması beklenmekte; böylece değerlendirmeye, Türk Dili, Türk Kültürü, değerler eğitimi, aile, Türk tarihi de dahil olacaktır.

Okul öncesi Öğretmenlerinin; Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Etnopedagojik Öğelere Yer Verme Durumuna İlişkin Bulgular

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Yer Verdikleri Etnopedagojik Temalar

Tablo-7 de Okul Öncesi Öğretmenlerinin eğitim uygulamalarında yer verdikleri etnopedagojik uygulamalar belirtilmiştir.

Tablo-7 Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Uygulamalarında Yer Verdikleri Etnopedagojik Uygulamalar

Tema	Kategori	f
Türk Dili	Türk Masalları	10
	Bilmece	7
	Atasözü	4
	Tekerleme	8
	Şiir	7

	Hoşgörü	3
Değerler Eğitimi	Saygı	7
	Sevgi	9
	Adalet	2
	Vatanseverlik	5
	Sorumluluk	7
	Paylaşım	8
	Tutumluluk	6
	İyilikseverlik	5
	Dürüstlük	8
Türk Tarihi	Osmanlı Devleti Dönemi	3
	Kurtuluş Savaşı	7
	Çanakkale Zaferi	6
	M.Kemal ATATÜRK	10
	Tarihteki Ünlü Türk Bilim Adamları	5
Türk Coğrafyası	Coğrafi Bölgelerimiz	7
	Türk Cumhuriyetleri	3
Türk Kültürü	Milli Bayramlar	10
	Dini Bayramlar	6
	Mutfak Kültürümüz	7
	Türk Müziği	8
	Geleneksel Oyunlar	7
	Kültürel Oyuncaklar	3
	Folklorik Oyunlar	5
	Gelenek –göreneklerimiz	6

Tablo-7'ye göre okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin Türk Dili temasında en fazla f (10) ile Türk masallarına, değerler temasında f (9) ile sevgi temasına, Türk tarihi temasında f (10) ile M.Kemal ATATÜRK, Türk Coğrafyasında ülkemizin coğrafi bölgelere f (7), Türk kültürü temasında ise milli bayramlara f (10) yer verdiklerini belirtmişlerdir.

Ö1*:''Okul Öncesi Eğitimde öğrencilerimin sevgi dolu, adil olmalarına, yardımsever olmalarına ve kendine güvenmelerine yönelik etkinliklere yer veriyorum.*

Ö3:''*Okul Öncesi Eğitimde Türk dili etkinliklerinde Keloğlan,Dede Korkut masallarına, bilmecelere, atasözlerine yer veriyorum.''*

Ö6:''*Uygulamalarımda tema olarak M.Kemal ATATÜRK teması ile birlikte Kurtuluş savaşı ve Çanakkale Zaferine yer veriyorum''*

Ö8:''*Çocuklara her ay farklı bir bölgemizi tanıtmaya çalışıyorum. Düzenli olarak o bölgenin özelliklerini coğrafi yapısı, kültürü vs tanıtımlarını gerçekleştiriyoruz.''*

Ö9:''*Türk kültürüne yönelik saklambaç, beş taş, topaç, mendil kapmaca gibi geleneksel çocuk oyunlarını planlarıma dahil ediyorum.''*

Ö10*'' Mutfak kültürümüz, yöresel yemekler, yöresel kıyafetler ayrıca folklorik ezgiler ve oyunları planlarıma dahil edip ele alıyorum.*

Okul öncesi eğitim öğretmenleri Türk Dili,Değerler Eğitimi,Türk Tarihi,Türk Coğrafyası kategorilerinde çeşitli temalara yer verdiklerini belirtmişlerdir.Yer verilen temalardan bazıları Okul Öncesi Eğitim Programında olmamasına rağmen gerçekleştirilmesi programın esnek yönünden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Etnopedagojik Temaları Gerçekleştirmeye Yönelik Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Tablo -8' de Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik temaları gerçekleştirmeye yönelik kullandıkları yöntem ve teknikler belirtilmiştir.

Tablo -8 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Temalara Yönelik Kullandıkları Yöntemler

Yöntem Teknik	f	Yöntem Teknik	f
Soru -cevap	10	Birlikte öğrenme	6
Drama	10	Örnek olay	8
Oyun	9	Proje	7
Gösterip yaptırma	7	Gösteri	5
Anlatma	8	Tartışma	9

Tablo -8 'de Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik temaları gerçekleştirmeye yönelik kullandıkları yöntem ve tekniklere bakıldığında en fazla f (10) ile drama ve soru-cevap yöntemi olduğu görülmektedir.

Ö2*:''Okul Öncesi Eğitimde ele aldığım değerleri, gelenek-görenekleri soru-cevap yöntemini kullanarak çocuklara soruyorum. Üzerinde konuşuyoruz.''*

Ö4:''*Okul Öncesi Eğitimde. yer verdiğim temaları çocukların öğrenmeleri için drama, oyun, gösteri yöntemlerini kullanıyorum. ''*

Ö5:''*Serbest zaman etkinliklerinde çocukların kültürel gelişimlerine yönelik projeler hazırlıyoruz. Belirli gün ve haftalar da projelerini sunuyorlar.''*

Ö7:''*Çocuklarla birlikte örnek olayları inceliyoruz. İncelediğimiz örnek olaylarda kültürümüzün öğelerini görünce onlara dikkat çekiyorum''*

Ö8:''*Birlikte öğrenme yöntemini kullanıp, çocukların fikir alışverişlerinde bulunmalarını istiyorum. Tartışma gerçekleştirdikten sonra eğer vaktimiz varsa gösteri yapıyoruz.''*

Ö10:'' *İlk başta çocuklara anlatıyorum. Anlattıklarımı oyun haline getiriyoruz. Bazen de ben gösteriyorum onlar uyguluyorlar''*

Okul öncesi eğitim öğretmenleri yer verdikleri temalara ulaşmak için 10 farklı yöntem/teknik kullandıkları belirlenmiştir.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Etnopedagojik Temaları Gerçekleştirdikleri Etkinlikler

Tablo -9'da Okul öncesi eğitimi uygulamalarında etnopedagojik temaları gerçekleştirdikleri etkinlikler yer almaktadır.

Tablo -9 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Temaları Gerçekleştirdikleri Etkinlikler

Etkinlik Türü	f	Etkinlik Türü	f
Türkçe Dil	10	Sanat	5
Drama	10	Müzik	7
Oyun	7	Fen –doğa	4
Serbest Zaman	7	Matematik	3
Gezi	8	Belirli gün ve haftalar	10

Aile Katılımı	5	Bütünleştirilmiş Etkinlik	7
Ev Ziyareti	9	Okuma yazmaya hazırlık	4

Tablo-9 a göre Okul Öncesi eğitimi öğretmenlerinin etnopedagojik temalara en fazla belirli gün ve haftalar, drama, Türkçe Dil Etkinliği f (10) şeklinde yer verdikleri görülmektedir.

Ö1*:''Okul Öncesi Eğitimde kültüre yönelik etkinliklerde aile katılımı etkinlikleriyle yer veriyorum. Okul içerisinde ailelerin katılımı ile gerçekleştirdiğim etkinliklere ek olarak ev ziyaretleri yapıyorum.''*

Ö2:'' *Drama, Türkçe dil etkinliklerinde yer veriyorum. Var olan temalara ulaşmam drama etkinliği ile ya da Türkçe dil etkinliğiyle daha kolay oluyor. İşlediğim temayı okuma-yazma etkinliğinde verdiğim çalışma sayfası ile pekiştiriyorum.''*

Ö6:''*Fen-doğa etkinlikleri, drama, matematik, müzik, Türkçe dil etkinlikleri hatta tüm etkinliklerde kültürümüzle ilgili temalara yer verilebilinir. Ben de tek etkinliklerde yer verdiğim gibi bütünleştirilmiş etkinliklerde de bu temalara yer veriyorum.''*

Ö7:''*Gezilerin yaparak –yaşayarak öğrenmelerine fırsat yarattığını düşünüyorum. Bu yüzden huzurevi ziyaretleri, tarihi yer müzeler, gibi yerlere çocukları ziyarete götürüyorum.''*

Ö8:*'' Belirli gün ve haftalar da temaları destekleyen etkinliklere yer veriyorum. Serbest zaman da öğrenme merkezlerini ona göre düzenliyorum. Diğer etkinliklerin temasını ona göre planlıyorum''*

Ö10:''*Drama ile değerleri yaparak-yaşayarak öğrenmelerine fırsat tanıyorum. Ayrıca diğer etkinliklerde o davranışları izliyorum''*

Okul öncesi eğitimi öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde tema olarak 14 farklı etkinliğe ulaşılmıştır.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Etnopedagojik Temaları Gerçekleştirmeye Yönelik Kullandıkları Araç-Gereçler

Tablo -10'da okul öncesi öğretmenlerini okul öncesi eğitim uygulamalarında etnopedagojik temaları gerçekleştirmeye yönelik kullandıkları araç-gereçler sunulmuştur.

Tablo -10 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Temalara Yönelik Kullandıkları Araç-Gereçler

Tema	Kategori	f
Yazılı-Basılı	Hikaye	10
	Afiş	5
	Broşür	4
Görsel -İşitsel	Kavram Kartları	8
	Video	5
	Belgesel	7
	Eğitsel Çizgi Film	9
	Slayt	7
	Şarkı	5
Eğitici-Araç	Yap boz	3

Gereç			
		Kostüm	7
Kültürel	Araç-	Kukla	3
Gereç		Geleneksel Oyuncak	3
		Yöresel Bebek	4

Tablo-10' a göre Okul Öncesi eğitimi öğretmenlerinin etnopedagojik temalara yönelik yazılı-basılı araç gereçlerden en çok hikaye f (10) ,görsel-işitsel araç-gereçlerden f (9) ile eğitsel çizgi film,eğitici araç-gereç konusunda yap boz f (3), kültürel –araç gereç konusunda ise f (7) ile kostüm tercih edildiği görülmektedir.

Ö2*:''Okul Öncesi Eğitimde kültürle ilgili etkinliklerde eğitsel çizgi film, belgesel, hikaye kitabı, yöresel kostümler, kukla, afişler kullanıyorum.''*

Ö3:''*Kostümler, kukla, ip, taş, topaç, yöresel bebek, hikâye kitabı, belgesel, slayt kullanıyorum.''*

Ö5:''*Kavram kartları, afişler, hikâye kitabı, şarkı, eğitsel çizgi film, kukla, belgesel kullanıyorum''*

Okul Öncesi eğitimi öğretmenlerinin verdikleri yanıtlar doğrultusunda 4 farklı etnopedagojik kategoriye 14 farklı temaya ulaşılmıştır. Dönem özelliklerine hitap etmesi –yle birlikte görsel-işitsel temanın en fazla kullanılan araç-gereç teması olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Etnopedagojik Temaları Değerlendirme Yöntemleri

Tablo -11 de okul öncesi öğretmenlerinin etnopedagojik temalara yönelik kullandıkları değerlendirme yöntemleri sunulmuştur.

Tablo -11 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Temalara Yönelik Kullandıkları Değerlendirme Yöntemleri

Tema	f
Gözlem	10
Gelişim Gözlem Formu	7
Gelişim Raporu	10
Portfolyo	6

Tablo-11'e göre öğretmenlerin en çok gözlem yaptıkları f (10), bu doğrultuda gözlem kayıtlarını tutmak için gelişim gözlem formu f (7), gelişim raporu f (10), kullandıkları ve portfolyo oluşturdukları f (6) görülmektedir.

Ö1*:''Okul Öncesi Eğitimde çocukların değerlerle ilgili kazanımlarını kazanıp kazanmadıklarını gözlemliyorum. Gözlemlerimi gelişim gözlem formuna kaydediyorum.''*

Ö4:''*Okul Öncesi Eğitimde çocukların sosyal ve kültürel kazanımlarının ne durumda olduğu yönünde gözlem yapıyorum. Onlar öğrenme merkezlerinde vakit geçirirken gözlem formuna gözlemlerimi not alıyorum. Bu doğrultuda dönem sonunda gelişim raporu hazırlıyorum.''*

Ö9:''*Okul öncesi sınıfımda öğrencilerimin milli ve kültürel değerleri kazanıp kazanmadıkları, ya da onlarla ilgili durumları konusunda fırsat buldukça gözlem yapıyorum.*

Günün sonunda ya da etkinlik sonlarında gözlemlerimi gözlem gelişim formlarına kaydediyorum. Bu formlar doğrultusunda dönem ve sene sonunda gelişim raporlarını yazıyorum. Ayrıca kültürel etkinlikleri içeren çocukların dönem içerisindeki yaptıkları etkinliklerden portfolyo oluşturup; ailelere portfolyo sunumu yapıyorum.''

Ö10*:''Okul Öncesi Eğitimde çocukların değerlendirmesinde gözlem yöntemini kullanıyorum. Etkinliklerde kullandığım gözlemleri kayıt altına alıyorum. ''*

Okul öncesi öğretmenlerinin yaptıkları değerlendirme ile okul öncesi eğitim programının paralelinde hareket ettikleri, etnopedagojik öğeleri değerlendirmeye yönelik farklı araç-gereç, yöntem kullanmadıkları belirlenmiştir.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin; Etnopedagojik Öğelerin Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Verilme Durumuna İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Öğelerin, Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Kullanımına İlişkin Görüşleri

Tablo-12 de Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim uygulamalarında kullanımına ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Tablo -12 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Öğelerin Uygulamalarda Kullanımına İlişkin Görüşleri

Tema	Kategori	f
Olumlu	Kültür Aktarımı İçin Kullanılması Gerekliliği	5
	Milli Eğitimin Amacını Desteklediği	2
	Türk Kimliği İçin	4
	Vatandaşlık Bilinci	3
Kararsız	Yaş özellikleri açısından soyut olduğu için	1
	Soyut kavramlar olduğu için	1
Olumsuz	Okul Öncesi Dönemin Özelliklerinden Dolayı	1

Tablo -12'ye göre etnopedagojik öğelere okul öncesi eğitimde yer verilmesine yönelik görüşler olumlu yöndedir. Okul öncesi eğitimi öğretmenleri olumlu yöndeki görüşleri f (5) Kültür aktarımı için kullanılması gerektiği, Milli Eğitimin amaçlarını desteklediği f (2),Türk kimliği için f (4), Vatandaşlık Bilinci f (3) şeklinde ifade etmişlerdir. Karasız görüş bildiren kişi f (1) tarih ve kültüre yönelik kavramların soyut olduğu için kararsız kaldığını belirtirken olumsuz yönde görüş bildiren f (2) de okul dönem özellikleri ve soyut kavramlardan dolayı öğretilmesine yönelik olumsuz görüş bildirdiklerini belirtmişlerdir.

Ö1*:''Okul Öncesi Eğitimde çocukların yaş özellikleri dolayısıyla bu konuların soyut konular olduğu için ilkokuldan itibaren öğretilmeli diye düşünüyorum.''*

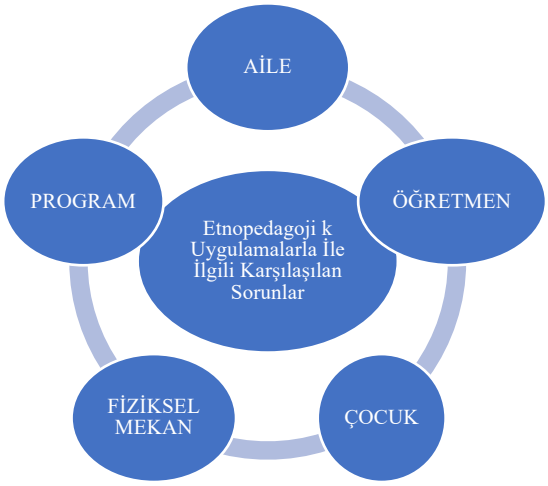
Ö2:''*Milli kimlik, değerler, gelenekler, görenekler soyut kavramlar, çocukların anlamada zorlandıklarını düşündüğüm için okul öncesi eğitimde yer verilip verilmemesi konusunda kararsızım.''*

Ö9:‘‘*Çocukların okul öncesi dönemde milli değerleri öğrenmesinin kültür aktarımı için gerekli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca Türk devleti vatandaşlık ve Türk kimliği için erken yaşta bu tarz değerlerin kazandırılması önemli’’*

Etnopedagojik öğelere okul öncesi eğitimde yer verilmesine yönelik olumlu görüşler hem sayıca hem de fikirlerin içeriği açısından olumsuz görüşlerden zengindir.

Etnopedagojik Öğelerin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Kullanımıyla İlgili Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri

Şekil 2‘de okul öncesi öğretmenlerinin etnopedagojik öğeleri uygulamalarında karşılaştıkları sorunlara ilişkin temalar belirtilmiştir.

Şekil-2 Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Uygulamalarında Karşılaştıkları Sorunlar

Etnopedagojik uygulamalarda okul öncesi öğretmenleri sorunların f (8) ile fiziksel mekan ve program kaynaklı, f (4) çocuk ve aile kaynaklı, f (3) öğretmen kaynaklı olduğunu belirtmişlerdir.

Aile kaynaklı sorunlardan örnekler şu şekildedir:

Ö2:‘‘*Ailelerle iletişim kurmakta zorlanıyoruz. Bazı ailelerin çocukların gelişimine ve eğitimine ilişkin yeteri zaman ayırdıklarını düşünmüyorum.’’*

Ö5:‘‘*Çocukların aileleri ile ilgili sıkıntılar yaşıyorum. Okulda öğrettiğim değerlerin tam aksi davranış sergileyebiliyorlar. Ya da öğretilen değer evde pekiştirilmediği için unutuluyor’’*

Öğretmen ile ilgili sorunlardan örnekler de şu şekildedir:

Ö1:‘*Okul öncesi eğitimde eğitimin mili ve kültürel boyutuyla ilgili özellikle etnopedagoji konısunda eksik olduğumu düşünüyorum’’*

Ö6:‘‘*Okul öncesi eğitimde milli ve kültüre yönelik uygulamalara yer veriyorum. Ama bunun etnopedagoji temelinde olduğunu bilmiyordum. Etnopedagojik yönle ilgili eksik olduğumu düşünüyorum ’’*

Çocukla ilgili sorunlardaki ifadeler şu şekildedir:

Ö4:‘*Çocuklar okul dışında çok fazla bilgisayar, tablet ve televizyon başında vakit geçiriyorlar. Değerlerimizin kazandırılmasında bunu da sorun olarak görüyorum’’*

Ö5:‘‘*Çocukların gelişim özellikleri ve yaşları onlara soyut kavramları öğretmemizi zorlaştırıyor. Bir ilkokul ya da ortaokul çağındaki çocuğa bu konuları anlatmak daha kolay olur diye düşünüyorum’’*

Okul öncesi öğretmenleri fiziksel mekânla ilgili sorunları şu şekilde ifade etmiştir.

Ö3:*‘‘Sınıfımızda materyal eksikliği var. Materyal eksikliklerinin kültürel kazanımları olumsuz etkilediğini düşünüyorum’’*

Ö7:‘‘*Çocukların sosyal-duygusal alandaki kültüre yönelik kazanımları desteklemek ve etkinlikleri tam anlamıyla gerçekleştirebilmek için sınıf içerisindeki materyaller yeterli değil’’*

Okul öncesi öğretmenleri programla ilgili sorunları şu şekilde ifade etmişlerdir:

Ö6: *‘‘Günlük planlarımızda program esnek olduğu için kültürel etkinliklere yer verilmesini kolaylaştırıyor. Fakat etkinlik ya da kazanımlarda eksiklik olduğunu düşünüyorum’’*

Ö10 :*‘‘Okul Öncesi Eğitim programında kazanımların içerisinde değer temalarına yer verilmiş olsa da bunun çok yeterli olduğunu düşünmüyorum. Eğitim sürecinin bizden sonra ki dönemlerine ait programlarda kök değerler adı altında temalar var. Okul öncesi eğitim programında bu büyük bir eksiklik’’*

Okul öncesi eğitimi öğretmenleri aile ilgili sorunlar da iletişim sıkıntısı yaşadıkları, velilerin onların tam aksi davranışlar sergilediklerini, çocuklara doğru rol model olmadıklarını belirtirken, kendileri ile ilgili alana ilişkin eksiklikleri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca çocukların çağın dijital yapısından olumsuz etkilendiklerini ve çocukların gelişimsel özelliklerinden kaynaklanan sorunları dile getirmişlerdir.Fiziksel mekana yönelik yetersizlikleri dile getiren öğretmenler bununla birlikte program da etnopedagojik öğeler ve değerler eğitimi yetersizliğini de dikkat çekmiştir.

Etnopedagojik Öğelerin Okul Öncesi Eğitim Uygulamalarında Kullanımıyla İlgili Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Tablo -13’te okul öncesi öğretmenlerinin etnopedagojik öğelerin uygulanmasında karşılaştıkları sorunlara yönelik ifade ettikleri çözüm önerileri sunulmuştur.

Tablo-13 Okul Öncesi Öğretmenlerinin Etnopedagojik Öğeleri Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlara Çözüm Önerileri

Tema	Kategori	f
Aile	Aile Eğitimlerine yer verilmesi	4
	Veli toplantılarının düzenli olarak yapılması	2
	Veli birebir görüşmelerinin yapılması	4
	Aile katılım etkinliklerinin düzenlenmesi	3
Çocuk	Çocukların bilgisayar ortamından uzaklaşmaları için ev etkinlikleri planlanması	2
	Etnopedagojik etkinliklerin çocuğun yaşına uygun somutlaştırılması	2
Fiziksel Mekan	Kültürel Merkez Oluşturulması	3

	Araç –gereç eksikliklerinin giderilmesi	5
Program	Etnopedagojik kazanımların artırılması	3
	Değerler eğitiminin programa dahil edilmesi	4
Öğretmen	Etnopedagojik öğelerin kazandırılmasına yönelik kurs seminer düzenlenmesi	3
	Lisans ya da lisanüstü düzeyde Etnopedagoji dersinin konulması	2

Tablo -13 ‘e göre Aile ilgili sorun alanının çözümüne ilişkin f (4) ile aile eğitimine yer verilmesi ve ailelerle birebir görüşülmesi, çocuk temasında f (2) bilgisayar ortamından uzaklaştıracak ev etkinliklerine yer verilmesi ve etkinliklerin somutlaştırılması, fiziksel mekânla ilgili sorunların çözümünde f (5) araç-gereç eksikliklerinin giderilmesi f (3) ile kültürel merkezlerin oluşturulması, program konusunda sorunların çözümüne yönelik f (4) değerler eğitiminin programa dâhil edilmesi, Öğretmen temasında ise etnopedagoji konusunda seminerlerin düzenlenmesi f (3), lisans ya da lisansüstü düzeyinde etnopedagoji dersi konulması önde gelen çözüm önerileri olarak dikkat çekmektedir.

Öğretmenlerin çözüm önerilerine yönelik ifadeleri şu şekildedir:

Programla ilgili çözüm önerilerinden örnekler:

Ö1: ‘‘*Etnopedagoji ile ilgili öğretmenlere seminer ve ya kurs verilebilir.’’*

Ö6:‘‘*Etnopedagoji konusunu ve eğitim boyutunda derinlemesine öğretmenlerin öğrenebilmesi için lisans ya da lisansüstü dersleri konulmalı. ’’*

Çocukla ilgili sorunlardaki ifadeler şu şekildedir:

Ö4:‘*Çocuklar okul dışında çok fazla bilgisayar, tablet ve televizyon başında vakit geçirmelerini engellemek için evde ailesiyle kaliteli vakit geçirmesine yönelik ev etkinlikleri planlanmalı’’*

Ö5:‘‘*Çocukların gelişim özellikleri ve yaşları doğrultunda etkinliklerin somutlaştırılması gerekiyor’’*

Okul öncesi öğretmenleri fiziksel mekânla ilgili sorunları şu şekilde ifade etmiştir.

Ö3:*‘‘Öğrenme merkezlerine ek olarak sınıf içerisinde kültüre yönelik merkez oluşturulabilinir.’’*

Ö7:‘‘*Sınıf içerisindeki materyal eksiklikleri giderilmeli’’*

Okul öncesi öğretmenleri programla ilgili sorunları şu şekilde ifade etmişlerdir:

Ö6: *‘‘Kültürel etkinlikleri daha planlı bir şekilde gerçekleştirebilmek için okul öncesi eğitim programına kazanım ve etkinlikleri eklenmeli’’*

Ö10 :*‘‘Okul öncesi eğitim programında değerler eğitimi konusunda ayrı bir bölüm oluşturulmalı. Oluşturulan çerçeve program doğrultusunda etkinlikler gerçekleştirilmesi sağlanmalı’’*

Okul Öncesi Eğitimi öğretmenleri sorun olarak gördükleri 4 kategoriye 12 farklı çözüm önerisi sunmuşlardır. Okul eğitimine yönelik sorunların dile getirildiği bir çok araştırmadan farklı olarak kültür merkezinin oluşturulması,etnopedagoji derslerinin konulması ve buna yönelik seminer,kurs açılması dikkat çekmektedir.

SONUÇ TARTIŞMA

Etnopedagoji, eğitimle ilişkili yeni bir yaklaşım olup eğitim ile ilgili tüm süreçlerle ve özellikle program geliştirme ile yakından ilişkilidir. Eğitim programının teorik temelleri, eğitimin amaçları, içeriği, öğretim yöntem ve teknikleri ile yakından ilişkili olan etnopedagoji, özellikle toplumsal ve kültürel değerlerin genç kuşaklara aktarılmasında etkili olmaktadır (Hamzaj,2017). Bu nedenle araştırma, kuşaktan kuşağa aktarımın ilk ve temel basamağı olan okul öncesi eğitimde uygulanan 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında etnopedagojik öğeleri incelemek ve okul öncesi öğretmenlerinin etnopedagojik öğelere yer durumları, karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

2013 Okul Öncesi Eğitim Programı etnopedagojik açıdan giriş, kazanımlar, öğrenme süreci ve değerlendirme boyutlarında incelenmiştir. Giriş kısmında Türk Milli Eğitiminin Genel amaçları, Okul öncesi eğitimin amaçları, Okul öncesi eğitimin ilkeleri ve program özellikleri kapsamında Milli Manevi Kültürel Değerler, Aile, Oyun, Ulusal Özellik ve Gereksinim, Sosyal Duygusal Gelişim, Türk Dili temalarına ulaşılmıştır. Bu bölümde toplamda f (32) etnopedagojik ifadeye yer verilmiştir. Kazanımlar kısmında Etnopedagojik unsurlarından Türk Dili'ne yönelik Dil Gelişim alanında 12 kazanım, değerlere yönelik tüm gelişim alanlarında 19 kazanım, aile; Sosyal Duygusal Gelişim alanında 1 kazanım, Türk tarihine Bilişsel Gelişim ve Sosyal Duygusal Gelişim alanında 2 kazanım, Türk kültürüne yönelik ise Bilişsel, Sosyal-Duygusal, Dil, Özbakım Becerileri alanlarında 9 kazanıma yer verildiği, Türkiye ve Türk coğrafyasına ilişkin herhangi bir kazanıma yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Kazanımlarda en fazla yer verilen tema değerlerdir.Sapasağlam (2016) , Araştırma sonuçlarında doğrultusunda 2013 okul öncesi eğitim programı kazanımlarında 1994, 2002, 2006 okul öncesi eğitim programlarına göre "değerler" e daha çok yer verildiğini,buna karşın "değerler" in okul öncesi eğitim programlarında yeterli düzeyde yer almadığını ifade etmiştir.Bu ifadeyi destekleyen benzer araştırma sonuçları literatürde yer almaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, okul öncesi öğretmenleri eğitim programını "değerler eğitimi" açısından yetersiz görmektedir (Sapsağlam, 2015; Üner, 2011; Yazar ve Erkuş, 2013).

2013 Okul Öncesi Eğitim Programında öğrenme sürecinde Türk Dili; Türkçe Dil Etkinliği, Okuma Yazmaya Hazırlık, Aile; aile katılım etkinlikleri ve ev ziyaretleri, Türk Tarihi ile ilgili, Türkçe dil etkinliği, alan gezisi, alan gezisi, fen etkinliği, Türk Kültürü; drama, oyun, hareket etkinliği, alan gezisi, sanat etkinliklerinde, değerler eğitimine ise tüm etkinliklerde yer verilmiştir. Programın değerlendirme kısmında direkt olarak etnopedagojik öğeye rastlanmamıştır. Fakat çocuğun, programın, öğretmenin değerlendirilmesinde sosyo-duygusal alan ve etnopedagojik öğelerin de yer aldığı düşünülmektedir.

Türk dili kategorisinde okul öncesi öğretmenleri Türk masalları, bilmece, atasözü, tekerleme ve şiirlere yer vermektedirler. Yer verilen bu temalardan en çok kullandıkları Türk Masallarıdır. Yücel'e (2015) göre; masallarda, bir toplumun tüm geleneklerini göreneklerini, ekonomik, yapısını, üretim-tüketim ilişkilerini, psikolojik, sosyolojik, etik, estetik ve kültürel değer yargılarını bulmak mümkündür. Bu değer yargılarının genç kuşaklara aktarılmasında, düş gücünün geliştirilmesinde, günlük dilin edinilmesinde masalların işlevi yadsınamaz. Bu nedenle çocukların en geniş anlamıyla bir 'masal kültürü' ile donatılarak yetiştirilmesi önemlidir.

Değerler eğitimi temasında ise 10 temaya ulaşılmış, bunların içerisinde en çok kullanılan tema Sevgi olduğu sonucu çıkarılmıştır. Yazıcı (2006), toplumsal kültürün oluşmasını; fertlerin değer yargılarının bir üst kimlik olarak toplumsal hayata yön vermesi, ya da mevcut toplumsal değerlerin bireylere aktarılması ile gerçekleştirilebildiğini ifade etmektedir. Kalaça (2013) ailede başlayan değerler eğitiminin, okullarda formal bir yapı içerisinde temel değerlerin öğrencilere kazandırılması ile devam ettiğini ileri sürmüştür. Türk tarihi temasında ise programda yalnızca M.Kemal ATATÜRK temasına yönelik kazanımlar bulunurken, öğretmenlerin Osmanlı Devleti, Kurtuluş Savaşı, Çanakkale Zaferi ve Tarihteki Ünlü Türk bilim adamlarına da yer verdikleri saptanmıştır. Keskin &Kırtel(2016)ülkemizde var olan okul öncesi eğitim programı incelendiğinde; programda sosyal bilgiler, tarih, sosyoloji, coğrafya, ekonomi gibi o ülkeyi ve o ülkenin kültürünü, geçmişini ilgilendiren sosyo-kültürel eğitim konularına yer verilmediği sonucuna ulaşmıştır. Bu durumun sebebi olarak da erken çocukluk dönemindeki çocukların tarihle ve zamanla alakalı kavramları öğrenemeyeceği algısı gösterilmektedir (Coşkun-Keskin ve Daysal- Ersoy, 2012). Ancak birçok ülkenin okul öncesi eğitim programında, sosyo-kültürel konular kapsamına giren disiplinlere ait kazanımlar mevcuttur(Keskin&Kırtel,2016). 2013 okul öncesi eğitim programında Türk Coğrafyasına yönelik herhangi bir kazanım bulunmazken, okul öncesi öğretmenlerinin tema olarak Coğrafi bölgelerimize ve Türk Cumhuriyetlerine yer vermektedirler. Ayrıca Türk kültürüne yönelik en çok Milli Bayramlar temasını işlerken, dini bayramlar, gelenek-görenek, mutfak kültürü, geleneksel oyunlar, Türk Müziği, kültürel oyuncaklar, folklorik oyunlara yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bay(2018),Türkiye açısından bakıldığında batı ülkelerinde olduğu gibi çocuk oyunlarının modernleşme sürecinden geçtiği, bu nedenle geleneksel özelliklerini de gitgide yitirmeye başladığını ifade etmektedir. Onur&Güney (2004),Okul öncesi eğitim kurumlarında milli oyunlar yerine modern olarak görülen oyunların tercih edildiğini belirtmiştir.

Okul öncesi eğitimi öğretmenleri etnopedagojik temaları işlerken, en çok soru-cevap, tartışma, oyun, drama, tartışma ve örnek olay incelemesi yöntemine yer verirken, kullandıkları araç-gereçler de ise yazılı-basılı, görsel-işitsel, eğitici araç-gerecin yanı sıra yöresel kostüm, kukla, geleneksel oyuncak ve yöresel bebek kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sümbüllü&Altınışık (2016)geleneksel oyunların, toplumsal değerleri içerisinde barındırdığını, çocukların, oyun ortamında yaşadıkları ve benimsedikleri ile topluma ait kültürel değerlerin bilincine varacağını dile getirmiştir. Onur&Demir(2004),Çocukların kendi etnik köken ve kültürünün özelliklerini taşıyan bebeklere ihtiyacı olduğunu, çocukların kendi etnik köken ve kültürünün özelliklerini taşıyan oyuncak bebeklerle oynamalarını sağlayan anne babalar, çocuklarının kendilerine bakış açısı yönünden daha olumlu tutum sergilediğini savunmaktadır.

Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin programlarında ve okul öncesi eğitimde yer verilmesine ilişkin görüşleri olumlu yöndedir. Öğretmenler etnopedagojik öğelere kültürel aktarım, Milli Eğitimin amacını desteklediği, Türk Kimliği ve vatandaşlık bilinci için yer verilmesi gerektiğini savunmuşlardır. Kararsız ve olumsuz yönde görüş bildiren okul öncesi eğitimi öğretmenleri ise bu kavramların soyut kavramlar olduğu ve çocukların gelişimine uygun olmadığına dikkat çekmiştir.

Etnopedagojik temaların işlenmesi ile ilgili, okul öncesi öğretmenleri sorunların f (8) ile fiziksel mekân ve program kaynaklı, f (4) çocuk ve aile kaynaklı, f (3) öğretmen kaynaklı olduğunu savunmaktadır. Aile ilgili sorun alanının çözümüne ilişkin f(4) ile aile eğitimine yer verilmesi ve ailelerle birebir görüşülmesi, çocuk temasında f (2) bilgisayar ortamından uzaklaştıracak ev etkinliklerine yer verilmesi ve etkinliklerin somutlaştırılması, fiziksel mekânla ilgili sorunların çözümünde f (5) araç-gereç eksikliklerinin giderilmesi f (3) ile kültürel

merkezlerin oluşturulması, program konusunda sorunların çözümüne yönelik f (4) değerler eğitiminin programa dâhil edilmesi, Öğretmen temasında ise etnopedagoji konusunda seminerlerin düzenlenmesi f (3), lisans ya da lisansüstü düzeyinde etnopedagoji dersi konulması önde gelen çözüm önerileri en çok dile getirilen önerilerdir. Hamzaj(2017) da yapmış olduğu araştırmada etnopedagojiye öğretmen eğitiminde ders olarak yer verilmesi gerektiği önerisinde bulunmuştur.

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin etnopedagoji konusunda bilgi sahibi olmalarının sağlanması; bu yönde eğitimler, seminerler düzenlenmesi,etnopedagoji adı altında lisans dersinin konulması,etnopedagoji temelinde Türk aile yapısının çocuk yetiştirme öğelerini inceleyecek yeni araştırmalar planlanması, okul öncesi eğitim programında etnopedagojik öğelere daha çok yer verilip;okul öncesi eğitim ortamlarına yansıyan düzenlemeler yapılması önerilmektedir.

Teşekkür

Etnopedagoji konusundaki eserlerini benimle paylaşan Prof Dr. Adnan TUFEFCIC ve eserlerin Balkan Dillerinden çevirisinde destek olan Dil uzmanı Suade ATİK TUNCA'ya teşekkürü borç bilirim.

KAYNAKÇA

ALİMBEKOV, A. (2007). Etnopedagoji ve Kırgız etnopedagojisinin temel kavramları. TürkYurdu, 27 (242), 31-36.

ALİMBEKOV, A. (2008). Öğretmen adayının etnopedagojik eğitimi teorisi v uygulamasının tarihi durumu. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi,10(19),157-174.

ALİMBEKOV, A. (2009). Yüksek pedagojik eğitim sisteminde öğretmen adaylarını Yetiştirmenin teorisi ve uygulaması: doktora tez monografisi. Bişkek.

ALİMBEKOV, A. (2012). Kırgız etnopedagojisi: Cumh. pedagojik eğitim veren yüksek, orta eğitim kurumları için öğrenci kitabı. Bişkek

ALİMBEKOV, A. (2015). Kırgızistan'da öğretmen yetiştirme programlarının etnopedagojik yönden gelişimi. *Uluslararası 3. Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'*nde sunulan bildiri, Adana: Çukurova Üniversitesi

BAY N.D(2018).Okul Öncesi Eğitimde Bir Kültür Aktarımı :Milli Oyunlar. E-Uluslarası Eğitim Araştırmaları Dergisi 9(2).82-104

BURGER, H. (1968). Ethno-pedagogy: a manual in cultural sensitivity, with techniques forimproving cross-cultural teaching by fitting ethnic patterns. (2. Baskı).Albuquerque, New Mexico: Southwestern Cooperative Educational Laboratory

COŞKUN-KESKİN, S. DAYSAL-ERSAY, D. (2012). Erken Çocukluk Döneminde Sosyo-Kültürel Eğitime Dair Örnek Bir Çalışma: Mimar Sinan. İnternational Online Journal of Education Sciences, 4,117-130

DNEPROV, S. A., KRASİLNİKOV, V. P. (2010). Ethnopedagogical heritage of the developmentof physical activity in the preservation of the indigenous population of WestSiberia. Revista Pedagógica ADAL, (20), 35-37.

ERKİSHEVA, Z., KOSHANOVA, M., ALİKHANOVA, B., OMAROVA, I., BAİTENOV, A., ABİSHOVA, A.(2014). Using the Elements of Ethno Pedagogics in Teaching Maths. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 143, 591-594.

HAMZAJ ALAGÖZ Y(2017).Öğretmen Eğitim Programlarında Etnopedagojik Öğelerin İncelenmesi; Kırgizistan Örneği Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Anadolu Üniversitesi,Eskişehir.

KALACA, H. (2013). Türk Atasözlerinde Değerler Eğitimi, İstanbul. (Yayınlanmamış Yuksek Lisans Tezi).

KESKİN, S..KIRTEL, A. (2016).Erken Çocukluk döneminde Sosyo-Kültürel eğitim: Osmanlı'daBir Gün. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 16, (USBESÖzel Sayı II), 1469-1490.

ONUR, B VE DEMİR T. (2004) "Türkiye'de Çocukların Oyuncak Sandığı: Ulusal ve Küresel Etkenler," Türkiye'de Çocuk Oyunları Araştırmaları. No:12 Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Ankara

ONUR, B., & GÜNEY, N. (2004). *Türkiye'de çocuk oyunları: Araştırmalar*. Ankara: ATAUM Yayınları, 12.

SAPSAĞLAM, Ö. (2015). Anasınıfına devam eden çocuklara uygulanan sosyal değerler eğitimi programının sosyal beceri kazanımına etkisinin incelenmesi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SAPSAĞLAM, Ö. (2016). "Okul Öncesi Eğitim Programlarında Yer Alan Hedeflerin Değerler Açısından İncelenmesi / Examination of Targets in Preschool Education Programs in Terms of Values", TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140,* Volume 11/9 Spring 2016

SENEMOĞLU, N. (2011). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. Ankara: Pegem Akademi.

SEVİNÇ, M. (2003). Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. İstanbul:Morpa Kültür Yayınları

SÜMBÜLLÜ,Y.Z,ALTINIŞIK M.E(2016). ETÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, I/2, Sayfa: 73-85.

TUFEKČİĆ, A. (2012).The Basics of Ethno-pedagogy , Sarajevo: Dobraknjiga and Center for Advanced Studies

TUFEKČİĆ, A.(2009). **Etnopedagogija Kao Znanstvena Disciplina.** Školski vjesnik : časopis za pedagogijsku teoriju i praksu, Vol. 58 No. 3. str. 265-279

TUFEKCİC, A. (2014). The Ethnopedagogical Mosaic Of Bosnia And Herzegovina. *Duhbosne,* 9(3), 1-4.

ÜNER, E. (2011). Okul Öncesi Eğitim Programındaki 36-72 Aylık Çocuklara Farklılıklara Saygıeğitimi Kazandırmanın Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

VOLKOV, G. N. (1974). *Etnopedagıgıka*. Çeboksarı

YAZAR T,ERKUŞ S(2013).Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki değerler eğitimine ilişkin görüşlerinin incelenmesi . Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi 196 Dergisi, 20 (2013) 196-211

Extended Abstract

Children, which are one of the most important points for the future of a country, are very important for a country to develop and develop in the future. In order to examine the psychological, physical and emotional status of children who have significant importance for the future of the country and society, the science of pedagogy has emerged. In the second half of the 20th century; scientifically designed studies in the field of contemporary education and

teaching, and with the implementation of the results obtained, Ethno-pedagogy has emerged as a new discipline in pedagogy. From the ethno-pedagogical point of view of the pre-school period, it is apparent that children can be granted with social, cultural, economic and political characteristics by means of education. In order to educate individuals with qualified, healthy and desired behaviors, the necessity to start education at an early age is a fact. Studies have shown that the success of children who received preschool education is different from their peers. The knowledge obtained in this period will prepare the ground for the future learning of the child. The aim of this study is to examine the MONE 2013 Preschool Curriculum in terms of ethno-pedagogy and reveal its reflections on practice. The study was carried out by document analysis in qualitative pattern and by interview. MONE 2013 Preschool Curriculum was analyzed by content analysis method and interviews with 10 pre-school teachers with the field specialist in line with the data set created based on expert opinion. Analysis of both contents were compared, and 92% validity was determined. In this study, MONE 2013 Preschool Curriculum is examined in terms of introduction, gains, learning process and evaluation, therefore ethno-pedagogical elements were found to be inadequate. Although pre-school education teachers are not in the program, it was concluded that they used the flexible aspect of the program to carry out activities involving ethno-pedagogy. Based on the results of this study, several recommendations have been made such as ensuring that pre-school teachers have knowledge about ethno-pedagogy, organizing seminars in this direction, adding an undergraduate lesson under the name of ethno-pedagogy, planning new researches to examine child rearing elements of Turkish family structure on the basis of ethno-pedagogy, including ethno-pedagogical elements in pre-school education program, and making arrangements reflected in preschool education environments.

INESJOURNAL
ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE
ISSN 2149-0848

English

Menü

- Anasayfa
- Hakkımızda
- Son Sayı
- Arşiv
- Yazım ve Yayın İlkeleri
- Makale Takip Sistemi
- Yazar İndeksi
- Danışma Kurulu
- Yayın Kurulu
- Yeni Üyelik
- İndeksler
- Yurt Dışı Temsilcileri
- Hakem Kurulu
- İletişim

Hızlı Erişim

Choose
Git

Danışma Kurulu

Dr. AGNES N. TOTH: Eötvös Lorand Üniversitesi, Macaristan
Dr. AHMET AKKAYA: Adıyaman Üniversitesi, Türkiye
Dr. ANNA MARINOVA: Vratsa Üniversitesi, Bulgaristan
Dr. ATİLLA YILDIRIM: Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Dr. BÜLENT DİLMAÇ: Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Dr. CHIEN-KUO LI: Shih Chien Üniversitesi, Taipei, Tayvan
Dr. COŞKUN ARSLAN: Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Dr. EMEL ARSLAN: Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Dr. ERDAL HAMARTA: Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Dr. FATİH YILMAZ: Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
Dr. FENGYI FRANCES LIN: National Taipei Üniversitesi of Technologyi, Taipei, Tayvan
Dr. HASSAN ALİ : The Maldives National Üniversitesi, Maldivler
Dr. KEIICHI YAMADA: Nakamura Gakuen Üniversitesi, Fukuoka, Japonya
Dr. MEHMET BAYANSALDUZ: Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi, Türkiye
Dr. MEHMET TAŞPINAR: Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. MONİKA DOHNANSKÁ: Dubnica Institute of Technology, Slovakya
Dr. NADİR ÇELİKÖZ: Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Dr. RAMAZAN ARI: Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Dr. SHANNON MELIDEO: Marymount Üniversitesi, Arlington/ ABD
Dr. TILLOTSON LI: Tung Wah College, Hong Kong
Dr. UĞUR DEMİRAY: Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Dr. YAVUZ ERİŞEN: Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Dr. YÜCEL GELİŞLİ: Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. ZEKİ KAYA: Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. ZÜHREM YAMAN, Selçuk Üniversitesi, Türkiye

Gelişmiş Arama

Lütfen Seçiniz

Sadece Başlıklarda Ara
Ara

Duyurular

Kongrede sunulan bildirilerin **özetleri**, e-kitap olarak kongrede sunulan bildirilerin **tam metinleri** ise isteğe bağlı olarak tam metinlerin basıldığı konge bildiri kitabında ya da editörlü e-kitap bölümü olarak yayınlanacaktır. Ayrıca kongre kapsamında uluslararası karma sergi de düzenlenecektir.

Siz değerli bilim insanlarını

Adres : Selçuk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu KONYA
Telefon : 05053856177 Faks :
Eposta : editorines@gmail.com

HAN YAZILIM

INESJOURNAL
ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE
ISSN 2149-0848

English

Menü

- Anasayfa
- Hakkımızda
- Son Sayı
- Arşiv
- Yazım ve Yayın İlkeleri
- Makale Takip Sistemi
- Yazar İndeksi
- Danışma Kurulu
- Yayın Kurulu
- Yeni Üyelik
- İndeksler
- Yurt Dışı Temsilcileri
- Hakem Kurulu
- İletişim

Hızlı Erişim

Choose

Git

İndeksler

SOBİAD (Sosyal Bilimler Atıf Dizini) / www.sobiad.com

http://www.sobiad.org

www.citefactor.org

http://www.sindexs.org

www.turkegitimindeksi.com

http://www.akademikdizin.com

www.academickeys.com

Gelişmiş Arama

Lütfen Seçiniz

Sadece Başlıklarda Ara

Ara

Duyurular

sunulan bildirilerin **tam metinleri** ise isteğe bağlı olarak tam metinlerin basıldığı konge bildiri kitabında ya da editörlü e-kitap bölümü olarak yayınlanacaktır. Ayrıca kongre kapsamında uluslararası karma sergi de düzenlenecektir.

Siz değerli bilim insanlarını 28 Nisan - 01 Mayıs 2018 tarihleri arasında III. INES Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimler

Adres : Selçuk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu KONYA
Telefon : 05053856177 Faks :

Eposta : editorines@gmail.com